

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Oczyszczy – dodaj do ulubionych. Edycja 2022

ZAPROSZENIE

**Towarzystwo Kultury Języka
Instytut Języka Polskiego Uniwersytetu Warszawskiego,
Urząd Miasta Ostrow Mazowiecka,
Starostwo Powiatowe w Ostrowi Mazowieckiej,
Miejska biblioteka Publiczna w Ostrowi Mazowieckiej
oraz Fundacja Języka Polskiego**

serdecznie zapraszają na konferencję naukową

JĘZYK NARZĘDZIEM POZNAWANIA ŚWIATA I KULTURY REGIONU

która odbędzie się w dniach 27–28 lipca 2022 r. w Ostrowi Mazowieckiej
w budynku Starej Elektrowni, ul. 11 Listopada 7

Program

Środa, 27 lipca 2022 r.

10.00–10.20 **Uroczyste otwarcie konferencji**

OBRADY PLENARNE

ŚWIATY ZAMKNIĘTE W JĘZYKU

10.20 -10.40 **dr Jarosław Łachnik (UW)** - Słownictwo najnowsze jako narzędzie kategoryzacji rzeczywistości – na przykładzie leksemów z hiperonimem KTOŚ

10.40 -11.00 **prof. Halina Zgólkowa (UAM)** - Świat w dziecięcych słowach

11.0 - 11.20 **mgr Alicja Dzieciol (UW)** - Profesjolekt pielęgniarek pediatrycznych

11.20- 11.40 **Dyskusja**

11.40 - 12.00 **Przerwa na kawę**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Czysty – dalej do ulubionych. Edycja 2022

- 12.00- 12.20 **mgr Jakub Sroka (UŁ)** - Ile batów dostałeś na fortepianie? – o neosemantyzmach odzwierciedlających rzeczywistość obozu koncentracyjnego na Majdanku
- 12.20 –12.40 **mgr Assel Znaman (UW)** - Frazeologia somatyczna w języku kazachskim i polskim na przykładzie leksemów *łędźwie, krzyż, pas, talia / bel*
- 12.40–13.00 - **Dyskusja**
- 13.00 – 14.00 **Obiad**

WIZJA RZECZYWISTOŚCI W LUDOWYCH ODMIANACH POLSZCZYZNY

- 15.00 – 15.20 **prof. Halina Pelc (UMCS)** - Uczucia w ludowym widzeniu świata
- 15.20 – 15.40 **dr hab. Katarzyna Sobolewska (IJP PAN)** – Nazwy kobiet w gwarach Warmii i Mazur
- 15.40 – 16.00 **prof. Ewa Masłowska (IS PAN)** - Ptasia symbolika duszy w polskiej kulturze ludowej na tle słowiańskim. Ujęcie etnolingwistyczne.
- 16.00 - 16.20 **prof. Iwona Nowakowska-Kempna (UHP im. Jana Długosza)** Wielość gwar śląskich źródłem bogactwa regionu
- 16.20 – 16.40 **Dyskusja**
- 16.40 – 17.00 **Przerwa na kawę**

SŁOWNICTWO ZWIĄZANE Z KUCHNIĄ, PRALNIĄ I ALKOWĄ

- 17.00 – 17.20 **prof. Irena Jaros (UŁ)** - Wschodniosłowiański *graduśnik* ‘termometr’ w gwarach i historii języka polskiego
- 17.20 – 17.40 **mgr Katarzyna Nowak (UW)** - *Między ustami a brzegiem pucharu* – naczynia związane z alkoholem w słowniku warszawskim
- 17.40 – 18.00 **mgr Katarzyna Zagłoba (UAM)** - Wpływ zmian technologicznych na leksykę określającą przybory i urządzenia kuchenne w mowie mieszkańców okolic Poddębic
- 18.00– 18.20 **dr Agnieszka Welpa-Siudek (IJP PAN)** - Jak mówiono o krochamlu i krochmaleniu na dawnej wsi warmińskiej i mazurskiej. Analiza wybranych leksemów.
- 18.20– 18.40 **Dyskusja**
- 19.00 - **Kolacja**

Czwartek, 28 lipca 2022 r.

OBRADY PLENARNE

NAZWY WŁASNE I ICH ZWIĄZEK Z KULTURĄ REGIONU

9.30 – 9.50 **prof. Błażej Osowski (UAM)** - Geografia nazw wybranych przedmiotów szkolnych

9.50 – 10.10 **mgr Klaudia Abucewicz (UW)** - Antroponimia parafii w Starych Trokach

10.10 – 10.30 **mgr Agata Łojek (UW)** - „*Jabram, Jamniół, Małega, Mętryka, Miąsygroszik, Mokosa, Niepszuy, Pedzimęzyk, Scykut...* O elementach gwarowych w historycznych nazwiskach mieszkańców ziemi kieleckiej”

10.30 – 10.50 **Dyskusja**

10.50 – 11.10 **Przerwa na kawę**

JĘZYK JAKO NARZĘDZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚWIAT

11.10 – 11.30 **mgr Maria Asman (UW)** - Kształtowanie się pojęcia manipulacji językowej na gruncie polskiego językoznawstwa

11.30 – 11.50 **mgr Przemysław Megger (UW)** - Jednostka *nawet* jako operator metapredykatywny gradacji

11.50 – 12.10 **dr Monika Jabłońska (UW)** - Nowe użycia narzędnika

12.10 – 12.30 **prof. Elżbieta Wierzbicka-Piotrowska (UW)** – Funkcje semantyczne trybu przypuszczającego we współczesnej polszczyźnie

12.30 – 12.50 **Dyskusja**

13.00 – 14.00 **Obiad**

JĘZYK ARTYSTYCZNY POD LUPĄ JĘZYKOZNAWCÓW

- 15.00 – 15.20 **mgt Michalina Surma (UAM)** - Stylizacja gwarowa we współczesnej prozie na przykładzie *Honoru Lontrusa* Macieja Przybylskiego i *Pójdę twoim śladem* Ryszarda Ćwirleja
- 15.20 – 15.40 **Helena Dziekońska (UW)** - Dialog w rapie jako eksperymentalne narzędzie wyrażania „warszawskości” oraz próba nawiązania kontaktu z odbiorcami.
- 15.40 – 16.00 **Krzysztof Andrulonis (UW)** - O przydatności *Historii filozofii po góralsku* Józefa Tischnera jako źródła poznania gwary podhalańskiej
- 16.00 – 16.20 **dr Lucyna Bagińska (UW)** - Tekstowy obraz nazw barw na wybranych przykładach z wierszy Zofii Gordziałkowskiej zawartych w tomie „Böcklin w poezji”.
- 16.20 – 16.40 **Dyskusja**
- 16.40 – 17.00 **Przerwa na kawę**

LISTY ŹRÓDŁEM WIEDZY O ICH AUTORACH

- 17.00 – 17.20 **dr Anna Hryniewicka (APS)** - Obraz świata i kultury w świetle korespondencji Marii Grzegorzewskiej z lat 1907-1967.
- 17.20 – 17.40 **dr hab. Katarzyna Sicińska (UŁ)** - O typach formuł pożegnalnych w epistolografii polskiej XVII i XVIII wieku
- 17.40 – 18.00 **Dyskusja**
- 18.00 **Zamknięcie obrad i podsumowanie konferencji**

Występ zespołu folklorystycznego

- 19.30 – **Kolacja**

